

Sygn. akt IV P 103/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jadwiga Szner-Dobrowolska

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2017 roku w Kielcach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. W.

przeciwko Spółdzielnia Budowlano-Mieszkańcowa (...) w K.

dot. uznania wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne

w przedmiocie wniosku powódki o zwolnienie od kosztów sądowych w całości

postanawia:

oddalić wniosek

SSR Jadwiga Szner-Dobrowolska

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powódki B. W. – adw. M. W. wniosła pozew o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne ewentualnie w przypadku upływu okresu wypowiedzenia orzeczenie o przywróceniu do pracy na poprzednich warunkach i zasądzenie wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy.

Wniosła również o zwolnienie powódki od kosztów sądowych w całości.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka złożyła oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Wynika z nich, że B. W. pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym wraz ze swoim mężem P. oraz córką K.. Jak wynika z oświadczenia, nie mają majątek w postaci nieruchomości i ruchomości. Źródłem utrzymania w gospodarstwie domowym powódki jest obecnie dochód uzyskiwany przez nią w kwocie 3.277,10 zł miesięcznie oraz męża 1.479,48 zł. Według oświadczenia powódka z uwagi na zajęcie komornicze bierze „na rękę” 1.591,45 zł + ubezpieczenie 47,10 zł tj. kwotę: 1.638,55 zł. Z kolei miesięczne wydatki stanowią: 1/2 czynszu 180,-zł, opłaty za prąd w wysokości ok.150,-zł, telefony komórkowe 136,61 zł, bilet miesięczny i dojazdy do pracy ok.330,-zł, bieżące wydatki leczenia córki min. 300,-zł i śr. czystości i inne. Łącznie wydatki stanowią kwotę 1.837,42zł.

Opłata od pozwu w niniejszej sprawie wynosi : 2.760,- zł.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek powódki nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz.U.2016.623 j.t.).

Sąd może zwolnić stronę od kosztów sądowych w całości lub w części, jeżeli strona jest w stanie ponieść tylko część tych kosztów. Częściowe zwolnienie od tych kosztów może polegać na zwolnieniu od poniesienia albo ułamkowej lub procentowej ich części, albo określonej ich kwoty, albo określonych opłat lub wydatków. Może też polegać na przyznaniu zwolnienia co do pewnej części roszczenia lub co do niektórych roszczeń dochodzonych łącznie; roszczenia te lub ich części sąd oznacza w postanowieniu o przyznaniu częściowego zwolnienia od kosztów sądowych (art. 101 ust. 2 ust. o k.s.c.).

W sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych obowiązek uiszczenia opłaty ogranicza się do opłat określonych w art. 35 i 36 ustawy, gdyż zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 4 pracownik wnoszący powództwo lub strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych z zastrzeżeniem art. 35 i 36. Przepis art. 35 określa zasadę pobierania opłaty podstawowej w wysokości 30 zł w sprawach z zakresu prawa pracy wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, a opłaty stosunkowej w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 złotych.

Każdorazowo o zwolnieniu od kosztów decyduje z jednej strony realny obowiązek poniesienia tych kosztów oraz ich wysokość, a z drugiej sytuacja majątkowa osoby zobowiązanej do ich poniesienia. Sytuacja osobista i majątkowa powódki nie uzasadnia jednak zwolnienia jej od kosztów sądowych w niniejszej sprawie w jakiegokolwiek części.

Na obecnym etapie postępowania ciąży na niej obowiązek uiszczenia opłaty od pozwu, która z pewnością jest w zasięgu jej możliwości. W gospodarstwie domowym powódki są bowiem osiągane stałe dochody, a nadto powódka dotychczas otrzymywała wynagrodzenie w kwocie ok. 3.277,10 zł plus wynagrodzenie męża 1.479,48 zł co daje łączną kwotę 4.757,17 zł., a przy założeniu, że jest potrącenie komornicze (powódka nie wskazuje z jakiego tytułu i od kiedy) – to pozostaje kwota : 3.118,03 zł.

Jest to dochód z pewnością pozwalający zabezpieczyć środki finansowe, także na cel opłaty od pozwu w niniejszej sprawie, nawet w sytuacji rozwiązania stosunku pracy w sposób natychmiastowy, bez wypowiedzenia. Powyższe zgodne jest z linią orzecniczą Sądu Najwyższego, który wskazywał wielokrotnie, że rozpatrując wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych należy brać pod uwagę całokształt dochodów i wydatków osoby ubiegającej się o to zwolnienie. Zobowiązania i wydatki powódki zamykają się kwotą ok. 1.800,-zł, która zważywszy na wysokość dochodów osiąganych przez nią w przeszłości oraz obecnie pozostaje w zasięgu jej możliwości finansowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Powódka musi mieć również świadomość, że postępowanie cywilne jest odpłatne, a instytucja zwolnienia od kosztów sądowych jest jedynie wyjątkiem od zasady odpłatności tego postępowania i przysługuje tylko osobom najuboższym. Każda osoba dochodząca swoich praw przed Sądem musi przygotować się do tego finansowo ograniczając własne wydatki, aż do niezbędnego utrzymania siebie i swojej rodziny. Dopiero wówczas, gdyby poczynione w ten sposób oszczędności nie wystarczały do uiszczenia kosztów sądowych, istnieje możliwość zwolnienia od nich.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje to na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich podatników. Opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych. Zwolnienie od ponoszenia tego rodzaju danin stanowi odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji RP. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 3 sierpnia 2012 r., I ACz 524/12, LEX nr 1216363).

W świetle powyższego stwierdzić należy, że zwolnienie od kosztów sądowych może nastąpić tylko wówczas, gdy osoba wnosząca jest uboga, a obowiązek poniesienia kosztów sądowych ograniczyłby stronie prawo do Sądu. Taka sytuacja z pewnością nie występuje w rozpoznawanej sprawie. Nie ma zatem powodów, dla których Skarb Państwa, a więc ogół podatników, miałby ponosić koszty prywatnego postępowania sądowego wszczętego przez B. W..

Na marginesie podnieść należy, iż powódkę reprezentuje adwokat M. W. – pełnomocnik fachowy ustanowiony z wyboru.

Zatem, chcąc kontynuować postępowanie, powódka musi uiścić opłatę od pozwu w kwocie 2.760,- zł. Jednocześnie, na obecnym etapie postępowania przedwczesne byłoby zwolnienie powódki od pozostałej części kosztów sądowych, albowiem nie wiadomo czy

w ogóle i jakie koszty powstaną. Powódka musi się liczyć również z tym, iż ciąży na niej ryzyko niewłaściwego oszacowania zgłoszonych roszczeń. Opłaty sądowe nie służą bowiem wyłącznie zasilaniu finansów Skarbu Państwa, lecz także stanowią barierę przed pochopnym wnoszeniem powództw. Jeżeli natomiast roszczenia powoda okażą się zasadne, to poniesione przez niego koszty zostaną zwrócone przez stronę pozwaną. Powód zawarł bowiem w pozwie wniosek o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów procesu.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd na podstawie art. 101 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 102 ust. 1 i ust. 2 ust. o k.s.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSR Jadwiga Szner-Dobrowolska